

LOS

Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt

jaarverslag
2010

Voorwoord

Marginaal overleven

Zonder recht op legale arbeid, op toegang tot de legale woningmarkt en op toegang tot sociale voorzieningen, kunnen ongedocumenteerden moeilijk hun basisbehoeften aan onderdak, voedsel en gezondheidszorg vervullen. Veroordeeld als zij daardoor zijn tot marginaal leven zijn ze afhankelijker van (een combinatie van bronnen uit) het grijze circuit van onderhuur en zwarte baantjes, hun sociale netwerk, en daarnaast ondersteuning van hulpverleningsinstellingen en liefdadigheidsorganisaties.

Gelukkig zijn er nog steeds mensen en organisaties die zich het lot van deze kwetsbare, op drift geraakte medemensen blijven aantrekken.

Stichting LOS ondersteunt mensen en organisaties die hulp bieden aan ongedocumenteerden. Ook in 2010 is het gelukt service aan hen te bieden en ze zo bij te staan bij hun moeilijke taak. Daarnaast is het mogelijk gebleken een drietal vraagstukken in projectvorm ter hand te nemen:

- Netwerkvorming van migrantengroepen met reguliere Nederlandse hulpverleningsinstanties
- Het meldpunt vreemdelingendetentie
- Netwerkvorming hulpverlening aan vrouwen zonder verblijfsvergunning.

Stichting LOS is geen structureel gesubsidieerde instelling. Via projectfinanciering wordt de continuïteit gewaarborgd. Een veelheid van fondsen stelt ons in staat dit te doen. Wij zijn daar heel dankbaar voor.

Vorig jaar schreven we dat het klimaat rond ongedocumenteerden guur is. Dat is niet veranderd. De door CDA, PVV en VVD voorgenomen strafbaarstelling van illegaliteit zal dat nog versterken. Het zal niet leiden tot een aanzienlijke vermindering van het aantal illegalen (zij zien immers geen ander perspectief) maar wel leiden tot inhumanere omstandigheden. De botsing tussen beleid en barmhartigheid en tussen rigiditeit en mededogen zal alleen maar toenemen.

Voor bestuur en medewerkers van de Stichting LOS alle reden om door te gaan en steunpilaar, vraagbaak en ontwikkelaar te blijven voor al degenen die zich het lot van ongedocumenteerden praktisch aantrekken.

**Kerk
inActie**

ANA MARIA FONDEN

kfHein,fonds

STICHTING
DEMOCRATIE EN MEDIA

Oranje Fonds

Het Tijtgifonds + Ars Donandi

0 Inleiding

Stichting LOS (Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt) is een steunpunt voor mensen en organisaties die hulp bieden aan migranten zonder verblijfsvergunning. Zij onderhoudt het netwerk van mensen en organisaties die migranten zonder verblijfsvergunning ondersteunen en faciliteert onderlinge uitwisseling over hun inzet. Bovendien informeert zij media en politiek over hun ervaringen. Stichting LOS verzamelt kennis over de leefomstandigheden en de rechten van migranten zonder verblijfsvergunning en verspreidt deze kennis met als doel verbetering in hun situatie te brengen. Stichting LOS baseert zich hierbij op artikel 25 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, die ook geldt voor migranten zonder verblijfsvergunning.¹⁾

In 2010 heeft de stichting LOS zich vooral beziggehouden met:

1. Algemene ondersteuning van de hulpverlening, netwerkbevordering en lobby
2. Project Netwerkversterking in de hulpverlening aan ongedocumenteerde vrouwen
3. Project Migrantengroepen en ongedocumenteerde hulpvragers
4. Project Meldpunt Vreemdelingendetentie

In 2010 kreeg Stichting LOS een nieuw permanent bestuur. Dit verving het tijdelijke bestuur uit de achterban, wat eind 2008 de leiding van het voorgaande bestuur had overgenomen om opheffing van Stichting LOS te voorkomen.

In het vervolg van de tekst gaan wij verder in op de hierboven beschreven activiteiten. Het financieel jaarverslag vindt u achteraan dit inhoudelijk jaarverslag.

---

¹⁾ Dit artikel luidt:

Een ieder heeft recht op een levensstandaard, die hoog genoeg is voor de gezondheid en het welzijn van zichzelf en zijn gezin, waaronder inbegrepen voeding, kleding, huisvesting en geneeskundige verzorging en de noodzakelijke sociale diensten, alsmede het recht op voorziening in geval van werkloosheid ziekte, invaliditeit, overlijden van de echtgenoot, ouderdom of een ander gemis aan bestaansmiddelen, ontstaan ten gevolge van omstandigheden onafhankelijk van zijn wil. Moeder en kind hebben recht op bijzondere zorg en bijstand. Alle kinderen, al dan niet wettig, zullen dezelfde sociale bescherming genieten.

1 Ondersteuning van de hulpverlening

Dit is onze kerntaak. Stichting LOS reageert actief op vragen vanuit het veld en is vrijwel dagelijks beschikbaar voor hulpvragen. Actieve informatievoorziening vindt plaats via de helpdesk, verschillende publicaties en het geven van presentaties en voorlichtingen.

Helpdesk

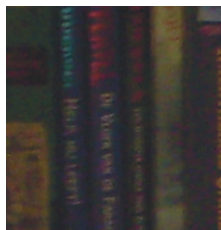
- De helpdesk ontvangt 5 à 6 telefoontjes/ mails per dag. De vragen komen van noodopvangen, instellingen zoals maatschappelijk werk of vrouwenopvang, en particuliere hulpverleners. De vragen betreffen voornamelijk opvangmogelijkheden, procedures, toegang naar medische zorg en detentie. Door de drie lopende projecten in 2010 komen steeds meer hulpvragen afkomstig uit migrantengroepen, vrouwenorganisaties en vanuit vreemdelingendetentie.
- Informatievoorziening naar instellingen, media, studenten, onderzoekers; gemiddeld 5 telefoontjes of mails per week.

Publicaties

- Stichting LOS verstuurt elke twee weken een digitale nieuwsbrief naar ruim 100 adressen. Een extra informatiemailing meestal eens per maand. Aandachtsvelden zijn hierbij vooral de basisrechten van ongedocumenteerden, verblijfsvergunningsprocedures (asiel, medisch, buitenschuld, pardonregeling) en controlemaatregelen (identiteitscontroles en vreemdelingenbewaring)
- De nieuwsbrief kreeg dit jaar een zusje; speciaal bedoeld voor hulpverleners die behoefte hebben aan actueel nieuws in gewone mensentaal over de rechtspositie van ongedocumenteerde migranten. Deze nieuwsbrief verschijnt ook in het Engels.
- Verkoop van de boekjes Basisrechten voor Ongedocumenteerden (verkoop ong. 170 exemplaren in 2010).
- Publieksnieuwsbrief [buiten de] Boot. Deze nieuwsbrief is in 2009 opgestart en wordt verzonden naar ruim 500 adressen. Doel is om geïnteresseerde leken te informeren over de ontwikkelingen met betrekking tot uitgeprocedeerde asielzoekers en andere migranten zonder verblijfsvergunning, en over de hulpverlening aan hen. Tevens wil Stichting LOS met [buiten de] Boot donateurs werven. Hulpverlenersorganisaties prijzen [buiten de] Boot vanwege de kwaliteit van de informatie en de lay-out. Zij delen het blad graag uit. Dit jaar kwam [buiten de] Boot driemaal uit.

Presentaties en voorlichtingen

- Voorlichtingen aan migrantengroepen over basisrechten; 10 maal in 2010.
- Presentaties en lezingen over de mogelijkheden voor hulpverlening aan ongedocumenteerden (ongeveer 10 keer, onderwerpen betroffen onder andere de situatie van mensen zonder verblijfsvergunning in Nederland, hulpverlening na het pardon, slachtoffers mensenhandel, vreemdelingendetentie en de rechtspositie van ongedocumenteerde migranten met een strafblad). Daarnaast participeerden we in bijeenkomsten van enkele lokale netwerken zoals het Gelders Netwerk, Vluchtalarm Maastricht, het Rotterdamse Illegalen Overleg en Overleggen van Domestic Workers. Ook leverden we een actieve bijdrage aan het Bonjo-overleg waarin personen en organisaties participeren die kritisch zijn over vreemdelingenbewaring.
- Internationale contacten: Stichting LOS werkt wat betreft de Europese en internationale beleidsontwikkeling en lobby nauw samen met PICUM, het Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants in Brussel. Stichting LOS participeerde in twee bijeenkomsten van PICUM over rechten van ongedocumenteerde vrouwen.
- Bij de aftrap van de Noorse campagne voor een regularisatie van uitgeprocedeerde asielzoekers gaf Stichting LOS in Oslo een presentatie over de succesvolle Nederlandse lobby voor het Pardon.

2 Netwerkbevordering

Stichting LOS is initiator en deelnemer aan netwerken die de zorg om ongedocumenteerden betreffen. Zij zorgt ervoor dat relevante partners of informanten uitgenodigd worden en dat vanuit deze netwerken informatievoorziening en lobby naar politiek en media gerealiseerd wordt. In de praktijk bieden wij wat betreft het bouwen van netwerken binnen de doelgroep en met groeperingen daarbuiten:

- **Platform Migranten Zonder Verblijfsvergunning (PMZV)**

Bij de vergaderingen van het Platform Migranten zonder Verblijfsvergunning komen telkens 20-30 mensen, allen actief rond de hulpverlening aan ongedocumenteerden (vooral uitgeprocedeerde asielzoekers). Het PMZV dient vooral als podium om elkaar te informeren en voor uitwisseling rondom nieuwe initiatieven en ontwikkelingen. Stichting LOS zorgt samen met een kerngroep voor de voorbereiding van de vergadering en voor het uitnodigen van sprekers.

In 2010 kwam het Platform Migranten zonder Verblijfsvergunning drie maal bijeen. Steeds waren ongeveer drie externe informanten aanwezig. Zij gaven een inleiding op de volgende onderwerpen: de perspectiefprojecten voor ex-AMA's, opvang van uitgeprocedeerde gezinnen met kinderen, vluchtelingen met een tijdelijke vergunning die illegaal worden, de nieuwe asielprocedure, de motie-Spekman over asielzoekers in een medische procedure, opvang in de VBL, het onderzoek naar jonge ongedocumenteerde migranten, en de acties tegen de strafbaarstelling van illegaal verblijf. Het PMZV bestaat al ruim 20 jaar en zal natuurlijk de komende jaren voortgezet worden.

- **Breed Medisch Overleg (BMO)**

Hierbij komen organisaties samen die zich bezighouden met het recht op gezondheid. In dit breed samengestelde overleg wordt informatie uitgewisseld en activiteiten gepland om de gezondheidszorg voor ongedocumenteerden toegankelijk te houden.

Deelnemers zijn afkomstig van Dokters van de Wereld, Pharos / Lampion, Johannes Wier Stichting, SKIN (Samen Kerk in Nederland, migrantenkerken), de GGD Rotterdam, GGD Den Haag en lokale partnergroepen in Den Haag (OKIA: Ondersteunings Comité Illegale Arbeiders), Rotterdam (ROS: Rotterdams Ongedocumenteerden Steunpunt), Eindhoven (Vluchtelingen in de Knel) en Utrecht (STIL, Solidariteitsorganisatie voor vluchtelingen en migranten zonder verblijfsvergunning). Het BMO kwam in 2010 4 keer bijeen.

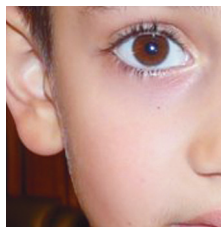
Eind 2009 heeft het BMO een brief aan alle GGD's in Nederland gestuurd met het verzoek om haar verantwoordelijkheid voor toegang tot de medische zorg voor mensen zonder verblijfsvergunning serieus inhoud te blijven geven, ook al is de formele rol van de GGD als tussenpersoon voor de vergoeding vervallen. Uit de antwoorden is BMO gebleken dat slechts enkele GGD's deze verantwoordelijkheid blijven nemen. BMO blijft de GGD's op hun verantwoordelijkheid wijzen.

De toegang tot tandartszorg voor ongedocumenteerde onverzekerbare patiënten blijft een groot probleem. Tandartsen krijgen geen vergoeding omdat tandartszorg ook niet in het basispakket voor verzekerbare burgers zit. In februari 2010 publiceerde het BMO een rapportage over de toegankelijkheid van tandartszorg onder de titel "Voor hun kiezen...". Naar aanleiding van deze rapportage volgde een briefwisseling met het ministerie. Deze blijft van mening dat behandeling door de kaakchirurg bij ernstige klachten een oplossing biedt omdat deze wel vergoed wordt.

In 2010 heeft het BMO een gesprek met vertegenwoordigers van het CVZ gehad. Onderwerp hierbij waren: een door CVZ ontwikkelde controlelijst voor zorgverleners om te beoordelen of de patiënt inderdaad onverzekerbaar is. Een tweede onderwerp was het onderzoek van Dokters van de Wereld

over toegang tot de ziekenhuizen. CVZ heeft dit onderzoek aangegrepen om een bijeenkomst met ziekenhuizen te organiseren, waarbij de ervaringen met hulpvragen van ongedocumenteerde vreemdelingen aan de intakebalie centraal stonden.

Eind 2010 heeft het BMO een brief aan GGZ Nederland gestuurd om haar zorg over de toegankelijkheid van geestelijke gezondheidszorg te uiten, met name in relatie tot de onderbesteding van de begrote gelden.

3 Initiëren van lobbyactiviteiten

Vanuit veel van bovengenoemde netwerkactiviteiten is gelobbyd voor het verbeteren van de positie van ongedocumenteerden. Genoemd kunnen worden:

- **Wetsvoorstel 'geen legaal verblijf na illegaal verblijf'**

Eind 2009 werd Stichting LOS erop attent gemaakt dat binnenkort gestemd zou worden over een wetsvoorstel waardoor migranten die ooit illegaal waren geweest, nooit meer legaal zouden kunnen worden. Naar aanleiding van dit wetsvoorstel heeft Stichting LOS samen met organisaties als STIL uit Utrecht en OKIA uit Den Haag een brandbrief naar de Tweede Kamer gestuurd en een handtekeningactie op touw gezet. Op 26 januari 2010 werd een petitie hierover aangeboden aan de Kamercommissie voor Justitie. Meerdere andere verontruste partijen, waaronder Amnesty International, Vluchtelingenwerk, wetenschappers en gemeenten, hebben hun stem ook laten horen. Het resultaat van al deze inzet was dat het wetsvoorstel werd aangepast en de stemming steeds meer werd uitgesteld. Het wetsvoorstel is in 2010 met de val van het kabinet controversieel verklaard.

In december 2010 werd het aangepaste wetsvoorstel door het nieuwe kabinet weer opgepakt. Het zou in 2011 opnieuw in stemming gebracht worden.

- **Coalitie tegen regeringsbeleid**

Het aantreden van een nieuw parlement met een 'rechtse' meerderheid, en de keuze voor een minderheidsregering met gedoogsteun van de PVV betekent nieuwe uitdagingen voor Stichting LOS. Het regeer- en gedoogakkoord bevat een groot aantal voorstellen die de mogelijkheden van legalisatie zullen beperken en de rechtspositie van ongedocumenteerde migranten zullen aantasten. Samen met organisaties zoals INLIA, PKN, ASKV, OKIA heeft Stichting LOS overleg geïnitieerd om een coalitie tegen deze regeringsplannen te vormen. Doel is om het protest te verbreden en zoveel mogelijk maatschappelijke organisaties te betrekken.

- **Geen kind op straat**

Al in 2006 is Defence for Children in samenwerking met advocatenkantoor Fischer gestart met het opstellen van een klacht bij het Europees Comité voor Sociale Rechten, die de naleving van het Europees Sociaal Handvest bewaakt. De klacht betrof het feit dat Nederland het recht op onderdak voor 'illegale' kinderen schendt. Stichting LOS, Unicef en NJCM (Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten) hebben deze klacht ondersteund. In 2008 is de klacht formeel ingediend en in 2010 werd de klacht gegrond verklaard.

Om publiek aandacht te vragen voor het feit dat uitgeprocedeerde asielkinderen nog steeds op straat gezet worden, is op 19 mei 2010 in het hele land actie gevoerd in bushokjes. Stichting LOS was initiatiefnemer in de Utrechtse actie.

Defence for Children startte in dit kader een handtekeningactie via de website www.geenkindopstraat.nl. Ook zijn onder leiding van DCI notities geschreven waarin voor een nieuw beleid gepleit wordt. Stichting LOS participeert actief in het platform Geen Kind Op Straat.

- **Het Leven Gaat Door**

In 2010 werd het onderzoek van Mieke Kox, *Het Leven Gaat Door*, gepubliceerd. Het onderzoek beschrijft de leefsituatie van 88 ongedocumenteerde mannen in Utrecht, die zonder steun van de Noodopvang hebben overleefd. Zij hadden te lijden onder steeds restrictiever beleid. Daardoor hadden zij soms geen onderdak, niet te eten, geen gezondheidszorg en konden zij geen aanspraak maken op bescherming van de politie. Het onderzoek is afgesloten met een conferentie, waaraan vele Utrechtse organisaties participeerden. Het eerste exemplaar werd bij die gelegenheid aangeboden aan de wethouder van Utrecht.

Om de uitkomsten van dit onderzoek naar de rechten van ongedocumenteerden beleidsmatig te borgen werd door de wethouder een bijeenkomst met Utrechtse organisaties georganiseerd. De burgemeester heeft bovendien het initiatief genomen om Utrecht als mensenrechtenstad te promoten. Stichting LOS is betrokken bij deze ontwikkelingen en draagt ideeën ter verbetering aan.

- **Veilige aangifte**

Al sinds 2006 pleit Stichting LOS, samen met OKIA, voor Veilige Aangifte. Het betreft zowel aangiftes van criminele feiten bij de politie als aangiftes van geboorten en huwelijken bij Burgerzaken. Stichting LOS was enkele keren aanwezig bij ontmoetingen tussen de Amsterdamse politie en de Afrikaanse gemeenschap uit de Bijlmer. Stichting LOS besprak met een onderzoekster van de Politieacademie de vraag hoe veilige aangifte in de politieorganisatie ingebed kan worden. In 2010 heeft de Taak Organisatie Vreemdelingen ²⁾ na een gesprek met Stichting LOS besloten om dit thema op te pakken.

- **Schaduwrapportage Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten van de VN (IVESCR).**

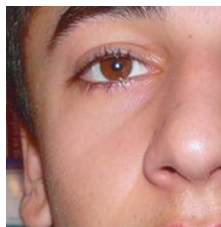
Op initiatief van het ASKV/ Steunpunt Vluchtelingen uit Amsterdam heeft Stichting LOS de basis geschreven van de schaduwrapportage voor de IVESCR. Deze schaduwrapportage is door het NJCM verdedigd. De schaduwrapportage was effectief, de kritiek op het Nederlandse beleid met betrekking tot sociale rechten van ongedocumenteerden is overgenomen.

- **Lobbybrieven Tweede Kamer**

In 2010 heeft Stichting LOS drie brieven aan de leden van de Tweede Kamer geschreven, steeds vóór belangrijke kamerdebatten waarin de positie van migranten zonder verblijfsvergunning aan de orde was. De brieven betroffen: het einde van de noodopvang in relatie tot de opvang van rechtmatig verblijvende migranten (motie-Anker) en de opvang van kinderen, het beleid om Somaliërs op straat te zetten, en de procedures ter beoordeling van aanvragen op grond van medische behandeling.

---

²⁾ De Taakorganisatie Vreemdelingen is een landelijk werkend bureau dat de politie adviseert en ondersteunt bij de ontwikkeling van de visie, de strategie en het beleid van de politieke vreemdelingentaak. Daarbij is zij tevens het landelijk aanspreekpunt van waaruit de belangenbehartiging ten behoeve van de vreemdelingenpolitie plaatsvindt en het knooppunt in de communicatie en informatie-uitwisseling tussen de vreemdelingenpolitie onderling en van en naar ketenpartners.

4 Projecten

4.1 Project Netwerkversterking in de hulpverlening aan ongedocumenteerde vrouwen

April 2010 startte het project Netwerkversterking in de hulpverlening aan ongedocumenteerde vrouwen. Vrouwen zonder verblijfsvergunning zijn een groep met specifieke hulpvragen. Ze hebben vaak de zorg voor kinderen, kampen met speciale gezondheidskwesties en lopen meer risico op uitbuiting en (seksueel) geweld.

De hulpverlening aan ongedocumenteerde vrouwen is erg versnipperd en wordt, afgezien van de reguliere hulpverlening, veelal geboden door landgenotenorganisaties, vrouwengroepen, themaorganisaties en migrantenzelforganisaties. Deze verschillende organisaties zijn vaak niet op de hoogte van elkaars bestaan, elkaars mogelijkheden en kwaliteiten. Daarnaast is de kennis over de rechten van ongedocumenteerde vrouwen en de mogelijkheden voor legalisering bij elk van deze groepen gebaseerd op het eigen specialisme en vaak beperkt. Met dit project wil Stichting LOS de kwaliteit van hulpverlening aan vrouwen zonder verblijfsvergunning verbeteren door bruggen te slaan tussen de verschillende organisaties en de kennis over basisrechten van ongedocumenteerde vrouwen beter toegankelijk te maken.

Door de organisaties aan elkaar te verbinden, kan men elkaar beter vinden, doorverwijzen en van elkaars kwaliteit gebruik maken. Er is begonnen met een inventarisatie onder bekende en onbekende organisaties die hulp verlenen aan ongedocumenteerde vrouwen. Zij zijn opgenomen in een digitale sociale kaart die alleen via extranet met een inlogsysteem inzichtelijk is. Eind 2010 staat de teller op 60 organisaties. In 2011 gaat deze inventarisatie door. Het streefcijfer is om 100 organisaties in kaart te brengen.

Om onbekende hulporganisaties te kunnen vinden en bereiken heeft Stichting LOS naast zoeken via internet en via mond tot mond, voorlichtingen georganiseerd voor koepelorganisaties of sleutelpersonen. Hierin participeerden diverse 'onbekende' organisaties waar weer contact mee kon worden gelegd. De voorlichtingen zijn interactief en richten zich op de basisrechten van vrouwen zonder verblijfsvergunning. Stichting LOS versterkt via de voorlichtingen de kennis onder hulpverleners en Stichting LOS krijgt zicht op de informatiebehoefte van hulpverleners. Naast het zelf initiëren van voorlichtingen is aansluiting gezocht bij andere projecten en voorlichtingen. Zo is succesvol meegewerkt aan een voorlichting over achtergelaten vrouwen van Stichting Steun Remigranten en een voorlichting over eerge relateerd geweld te Den Haag.

Om kennis over basisrechten en legalisering van ongedocumenteerde vrouwen beter toegankelijk te maken wordt de website www.iLegalevrouw.nl gebouwd. Hier komt op toegankelijke wijze informatie gericht op hulpverleners te staan over de basisrechten en legaliseringsmogelijkheden van ongedocumenteerde vrouwen. De informatiebehoefte die voortkomt uit de voorlichtingen wordt gebruikt bij de invulling van de website. De informatie wordt in het Nederlands en het Engels aangeboden. Een communicatiespecialist kijkt mee met de bouw en invulling van de website om een effectieve en kwalitatief goede website te garanderen.

Eind 2010 is een tweewekelijkse informatieve nieuwsbrief ontwikkeld voor de doelgroep om op een toegankelijk wijze informatie te verspreiden. Tevens is het een goede manier om contact te behouden en te versterken met het opgebouwde netwerk van organisaties. De eerste nieuwsbrief wordt in januari 2011 verstuurd.

4.2 Project Migrantengroepen en ongedocumenteerde hulpvragers

Het project Migrantengroepen en ongedocumenteerde hulpvragers is 2 maart 2010 gestart als vervolg op het onderzoek “Het Leven Gaat Door” van Mieke Kox, over de leefsituatie van ongedocumenteerde uitgeprocedeerde asielzoekers in Utrecht. Uit dit onderzoek bleek dat voor ongedocumenteerden de hulp van migrantengroepen en vrienden/landgenoten onmisbaar is: zonder deze hulp zouden ongedocumenteerde mensen bijvoorbeeld op straat slapen en/of honger lijden. Deze constatering is voor Stichting LOS aanleiding geweest om meer zicht te willen krijgen op deze hulp die migrantengroepen en landgenoten aan mensen zonder verblijfsvergunning bieden en hen daarin te ondersteunen.

Het project beoogt ten eerste een goede inventarisatie van de soort geboden hulp door landgenoten en migrantenzelforganisaties. Welke hulpvragen krijgen zij, wat voor hulp bieden ze en welke problemen ondervinden zij hierbij en wat hebben ze nodig om dit beter te kunnen doen. Uit de opgebouwde contacten blijkt dat landgenoten en migrantenzelforganisaties het moeilijk vinden om hulp te verlenen, bijvoorbeeld vanwege een gebrek aan kennis van het recht, een gebrek aan tijd en/of middelen om te helpen en angst om te helpen. Stichting LOS biedt hen voorlichtingen over basisrechten aan. Tevens biedt Stichting LOS haar helpdesk aan.

Tot januari 2011 is contact gelegd met 76 migrantenzelforganisaties en sleutelfiguren uit de gemeenschap.

Het project zal in 2011 voortgezet worden, waarbij nog meer migrantenorganisaties benaderd worden. Het streefgetal ligt op ongeveer 100 in kaart gebrachte migrantenzelforganisaties en sleutelfiguren. In 2011 wordt dieper ingegaan op de problemen die individuele hulpverleners hebben en hoe gemeenschappen verschillend omgaan met de hulpvragen. Tevens worden de Nederlandse hulpverleningsinstanties, waaronder de noodopvangen en de lokale hulporganisaties geïnventariseerd om hen te kunnen koppelen aan de lokale migrantenzelforganisaties, zodat zij van elkaars kennis en expertise gebruik kunnen maken.

4.3 Project Meldpunt Vreemdelingendetentie

Het Meldpunt Vreemdelingendetentie is begin 2010 van start gegaan. Doel van het Meldpunt is het verkrijgen van meer inzicht in de detentieomstandigheden van ongedocumenteerde vreemdelingen om daarmee het heersende regime te kunnen verbeteren. Het Meldpunt registreert klachten over bijvoorbeeld de gezondheidszorg, het eten, de plaatsing in isolatie, mogelijkheden voor contact met de buitenwereld en dergelijke.

Voor het Meldpunt is een aparte website gebouwd: www.meldpuntvreemdelingendetentie.nl. Via de website kunnen online klachten ingediend worden. Het Meldpunt heeft een telefoonnummer dat gratis gebeld kan worden vanuit vreemdelingendetentie.

In 2010 zijn bijna 100 meldingen binnengekomen. Deze meldingen zijn steeds opgevolgd door documentatie op te vragen, de advocaat en de betrokkene (en eventuele derde partijen zoals vriend(in)nen) te informeren, en waar nodig te interveniëren door brieven te schrijven naar relevante partijen. De meeste klachten betroffen medische zorg of bejegening, en kwamen uit de detentiecentra Zaandam en Zeist. Over de ervaringen van het Meldpunt zijn in 2010 twee nieuwsbrieven verschenen. Ook de media wisten het Meldpunt te vinden, zij maakten gebruik van de hier opgedane contacten en kennis.

Naast de opvolging van de klachten is contact gelegd met de volgende instellingen: de Geestelijke Verzorging vanwege de nabijheid van geestelijke verzorgers in de detentiecentra, de Raad voor de Rechtsbijstand in verband met de capaciteit van de advocatuur, en de Taak Organisatie Vreemdelingen in verband met de rol van de politie bij het detineren van vreemdelingen.

Stichting LOS/ Meldpunt Vreemdelingendetentie is in 2010 uitgenodigd te participeren in de Parlementaire Hoorzitting over detentie. In dat kader schreef Stichting LOS een position paper en stuurde dit toe aan de parlementariërs. Stichting LOS stuurde over de detentieomstandigheden een brief aan Mensenrechtencommissaris Hammarberg in het kader van zijn bezoek aan Nederland. Stichting LOS werkte ook mee aan de brief van NJCM aan het ministerie over de leefomstandigheden in vreemdelingendetentie.

5 Organisatie

Bij de Stichting LOS werkten in 2010 de volgende medewerkers: Rian Ederveen en Mieke Kox, beide voor 32 uur per week. Daarnaast heeft Laura Bosch zich van april tot oktober 2010 ingezet voor het Vrouwenproject. Vanaf november is haar functie ingevuld door Anne Olde Loohuis, die ook in 2011 aan dit project werkt. Marion Etman is aangetrokken als projectcoördinator en fondsenwerver.

Het bestuur bestond in 2010 uit: Nico van der Spek (voorzitter), Roland Koel (secretaris), Ineke Baas (lid), Peter Kretzschmar (lid). In mei 2010 heeft Kees Manintveld de functie van penningmeester overgenomen van Marieke Neuhaus. Met de bestuurswisselingen rond het begin van 2010 heeft het interim-bestuur, ingesteld om een opheffing van Stichting LOS te voorkomen, haar taken overgedragen aan een permanent bestuur.

6 Financiën

Stichting LOS moet haar financiering regelen via projectsubsidies waarmee ook de lopende kosten gefinancierd moeten worden en een deel van haar kerntaken. Stichting LOS werkte in 2010 als projectorganisatie, met drie lopende projecten. Gelukkig kan Stichting LOS bogen op een breed netwerk en goede naamsbekendheid, waardoor meerdere fondsen bereid waren projecten van Stichting LOS te steunen. Eind 2011 eindigen twee van deze projecten en zullen nieuwe projectplannen klaar zijn.

In het jaar 2010 is verder gewerkt aan het vergroten van het aantal donateurs. Om deze donateurs te informeren en te binden is in 2009 de krant *Buiten de Boot* ontwikkeld, deze verscheen in 2010 drie keer. Het aantal donateurs is nog beperkt: ongeveer 50. Donateurwerving zal van groot belang blijven om inkomsten te garanderen.

Stichting LOS zal zich in de toekomst moeten blijven bewijzen richting de fondsen en hen moeten overtuigen van de noodzaak van financiering van het werk van Stichting LOS. De informatievoorziening via de telefonische helpdesk en het up-to-date houden van de juridische kennis zijn lastig financierbaar. Een extra moeilijkheid van Stichting LOS is dat zij zich richt op migranten zonder verblijfsvergunning, een onderwerp dat politiek gevoelig ligt en waar veel fondsen zich niet graag mee geassocieerd zien. Het blijft dus taak om fondsen te sensibiliseren voor het thema en hen te overtuigen van het belang om basisrechten van ongedocumenteerde migranten te beschermen. Ook in het belang van de Nederlandse samenleving.

Balans 2010

	Activa	Passiva
Reserves LOS	-	38.714
Resultaat boekjaar	-	- 4.679
Vaste aktiva	2.132	
Vorderingen	33.132	-
Vooruitbetaalde kosten	597	-
Saldo ASN Bank	17.735	-
SaldoING	22.712	-
Kruisposten	- 250	
Reservering loonkosten	-	12.587
Reservering kosten Fondswerving	-	-
Kortlopende schulden	-	5.848
Overlopende passiva	-	23.663
Activa en Passiva Totaal	76.133	42.098
Reserve d.d. 1-1-2010	-	34.035

Winst- en verliesrekening 2010

INKOMSTEN	Begroot 2010	Realisatie	Begroot 2011
Baten projecten			
Presentatie onderzoek Mieke Kox	7.000	7.376	-
Project Meldpunt	17.800	17.300	16.450
Project Vrouwenetwerken	65.000	63.306	77.000
Project Migranten netwerken	75.600	73.757	71.200
Voorlichting aan migranten	0	3.580	9.000
Nieuwe projecten 2011	0	0	58.000
Baten Projectgelden toegezegd	125.000	-	58.634
Baten Projectgelden voorwaardelijk	22.000	-	48.000
Baten Projectgelden werven	18.400	-	125.016
Totaal Baten Projecten (Taakstellend)	165.400	165.319	231.650
Overige baten			
Bijdragen huur	8.000	7.077	4.044
Donateurs buiten de boot (2010 incl fw)	6.300	1.970	1.000
Contributie digitale Nieuwsbrief	5.500	4.845	5.500
Algemene giften	2.000	4.060	2.000
Voorlichting geven (o.a. themabijeenkomsten)	2.000	336	500
Verkoop publicaties	1.000	840	700
Rente	0	66	80
Totaal Overige baten (Taakstellend)	24.800	19.194	13.824
Groot totaal Baten (toegezegd)	149.800	19.194	72.458
Groot totaal Baten (toegezegd+voorwaardelijk)	171.800	19.194	120.458
Groot totaal Baten (Taakstellend)	190.200	184.513	245.474

UITGAVEN	Begroot 2010	Realisatie	Begroot 2011
Projectkosten			
Presentatie onderzoek Mieke Kox	7.000	6.293	0
Projectkosten	9.000	1.211	22.500
Totaal Projectkosten	16.000	7.504	22.500
Personele kosten			
Loonkosten	129.000	126.390	144.400
Projectcoördinatie	11.650	11.856	12.495
Ziekteverzuimverzekering	3.500	2.108	3.300
Scholing medewerkers	3.000	499	3.000
Kantinekosten	1.000	114	500
Overige personeelskosten	500	387	500
Totaal Personele kosten	148.650	141.354	164.195

Huisvestingskosten en kantoor			
Huur	12.000	11.282	12.000
Energie, water, gas	3.000	1.859	3.000
Zakelijke lasten	-	458	-
Onderhoud	-	1.165	-
Kantoorartikelen	750	1.119	750
Kopieerapparaat	400	193	400
Klein inventaris	1.100	1.118	2.000
Totaal Huisvestingskosten en kantoor	17.250	17.194	18.150
Communicatie			
Drukwerk	500	837	1.000
Portokosten	500	380	500
Telefoonkosten	2.000	1.825	2.000
Internetkosten	500	367	500
Contributiekosten	-	153	1.350
Buiten[de Boot]	5.500	2.761	5.500
Totaal Communicatie	9.000	6.323	11.150
Algemene kosten			
Fondsenwerving	8.700	9.835	12.495
Voorlichting algemeen	-	715	1.000
Reiskosten	1.000	1.1013	750
Bankkosten	150	70	50
Documentatie	3.000	1.631	2.000
Administratie en accountant	3.500	2.494	3.000
Assurantien	800	769	800
Bestuurskosten	2.000	50	500
Afschrijvingskosten	-	260	-
Themabijeenkomsten (vervalt 2011)	2.000	0	500
Overige organisatiekosten (vervalt 2011)	500	0	0
Onvoorzien	2.000	-23	2.000
Totaal Algemene kosten	23.650	16.814	23.095
<hr/>			
Groot totaal LASTEN	214.550	189.189	239.090
<hr/>			
Resultaat (Toegezegd)	-64.750	-169.995	-166.632
Resultaat (Toegezegd+voorwaardelijk)	-42.750	-169.995	-118.632
Resultaat (Taakstellend)	-24.350	-4.676	6.384

Kanaalstraat 243 • 3531 CJ Utrecht
tel 030 2990222 • fax 030 2990223
e-mail info@stichtinglos.nl